

Місто ідей, можливостей та перспектив

«Поділіться мріями. Ми почуємо. Збудуємо. Разом виростимо у місті світлого настрою, запаху хвої, в місті нових ідей, інтелекту, інновацій, ініціатив»



Славутич, заснований у 1986 році, більшість українців звикли сприймати як місто-супутник Чорнобильської АЕС. Воно, власне, й будувалося для людей, які були задіяні або на роботах із ліквідації наслідків аварії, або на обслуговуванні на той час робочих енергоблоків. У 2000 році, після рішення про закриття станції, для Славутича настали складні часи невизначеності. Ситуація поліпшилася за рахунок державної підтримки у провадженні спеціальної економічної зони «Славутич», а згодом реалізації проекту НБК (нового безпечного конфайнменту). Наразі Арка добудована, завершуються роботи з монтування обладнання. Тому питання економічного добробуту мешканців Славутича актуалізується знову. Однак, як і в 2000 році, зазначені факти із кризових перетворюються на мотиваційні. Місто шукає нові можливості та шляхи розвитку, поступово перетворюючись із міста-супутника на місто стартапів та економічних перспектив. Про те, як саме це відбувається, «Відомостям» розповів Юрій Фомічев, міський голова Славутича.

Славутич – місто ідей

Це не просто слоган, а узагальнення філософії в просуванні та вдосконаленні міста.

«Ми хочемо трансформувати частину історії. Славутич нерозривний із Чорнобильською трагедією і від цього не відмовляється. Але ми хочемо змінити стереотип, враження про місто в зовнішнього оточення відповідно до того, як ми відчуваємо Славутич. А відчуваємо ми його як місто енергетики, і не просто енергії чи електроенергії, а як місто, яке генерує ідеї та готує їх втілювати», – пояснює Юрій Фомічев.

Один із важливих кроків у цьому напрямку – проведення щорічних хакатонів. Це заходи, які збирають IT-спеціалістів різного профілю для вирішення задач. У Славутич хакатон носить конкурсний характер. До міста приїжджають команди молодих фахівців, яким пропонуються напрямки вдосконалення міста (у галузі ЖКГ, енергозбереження тощо). Упродовж доби вони мають розробити й представити свій проект. При цьому від учасників не вимагається реалізація їхніх ідей, більше – продуманий та обґрунтований концепт. Міська влада не лише мотивує учасників грошовою винагородою, а й надає підтримку в подальшому втіленні задуму в місті. До слова, проект одного з перших хакатонів успішно реалізований: у Славутичі є майданчик Enlight, обладнаний вуличними меблями.

«Місто підтримує молодь, готове впроваджувати стартапи. Ми створюємо можливості приходу до Славутича нових інвестицій. Потрібно підтримувати ідеї за рахунок міських ресурсів, щоби потім отримати зворотній зв'язок», – наголошує мер.

Славутич – місто економічних перспектив

Завершення проекту НБК – одне з нагальних питань Славутича. Цей проект забезпечив зайнятість та вагомий надходження до міського бюджету. Однак містян цікавить, що буде далі.

«Наша основна проблема – робочі місця. Наразі ми розробили стратегію підтримки підприємницької діяльності та працюємо над створенням максимально прозорих відносин із бізнесом щодо впровадження інвестицій. Ми готові в найкоротші строки надати земельні ділянки, підготувати технологічні мережі для тих, хто хоче інвестувати в Славутич і створювати нові робочі місця. Зараз відпрацьовуємо модель вільної економічної зони на рівні міста. До речі, колись у Славутичі вже була спеціальна економічна зона, після того, як закрили ЧАЕС. Її принцип полягав у тому, що для підприємців

та інвесторів були преференції на рівні держави щодо оподаткування на створення робочих місць. Ми не просили в держави грошей, ми просили механізм. Нам його дали. Потім через низку причин зона закрилась. Однак вона дала таку кількість робочих місць, що потім податки від цієї діяльності в декілька разів перевищили суми преференцій, які отримали інвестори на початковому етапі. Це приголомшливий економічний ефект на загальнодержавному рівні», – розповідає Юрій Фомічев.

Славутич – місто інновацій у сфері ЖКГ

Розповідаючи про очікування від проектів у сфері ЖКГ, розроблених учасниками хакатону, Юрій Фомічев поділився і своїми міркуваннями з цього приводу:

«У нас впроваджена система енергоменеджменту на муніципальних об'єктах. Разом із тим ми маємо потенціал впровадити таку систему в усьому жилому фонді. Усі багатоквартирні житлові будинки Славутича минулого року були оснащені приладами обліку тепла. У нас мешканці платять не за квадратні метри, а за спожиту теплову енергію. (Щоправда, це викликає певний дискомфорт усередині дому – комусь тепло, комусь холодно. До того ж, є субсидії, які блокують усі енерго-ефективні заходи на рівні багатоквартирного будинку.) Але разом із тим ми можемо впровадити систему моніторингу тієї ж теплової енергії в кожному будинку окремо, в окремий проміжок часу. Кожну годину отримувати дані з будівлі, визначати, скільки він споживає. І вже на основі цього вносити корективи щодо використання цього тепла (зменшувати подачу, коли люди на роботі, наприклад. – Авт.). Такий стартап ми б охоче розглянули».

Цікаво, що в Славутичі немає ЖЕКів. Житлові будинки обслуговують приватні фірми, тож і якість послуг, і їх забезпечення – на високому рівні.

Славутич – місто безпеки

Юрій Фомічев розповідає про комфортні умови життя. У місті розвинена інфраструктура: садки, школи, спортивні майданчики, басейни. Крім того, особливу увагу в Славутичі приділяють безпеці. Тут функціонує народна дружина, яку, за словами міського голови, поступово трансформуватимуть у муніципальну поліцію. Поки що дружинники отримують фінансування, форму. Налагоджена чітка співпраця з поліцією. Крім того, впроваджена система відеоспостереження: фіксується кожний автомобіль, який в'їжджає або виїжджає з міста.

Славутич – місто демократії

Одним із завдань стратегії розвитку міста є впровадження партисипативної демократії (демократії участі). Тобто суспільство залучатиметься до управління містом, братиме безпосередню участь у реалізації проектів.

«У нас уже створено Громадську раду. На її засідання може прийти будь-яка особа. Люди озвучують проблеми, які наболіли, або навпаки – влада хоче звернутися до містян із питаннями. Наприклад, якщо є якась ініціатива, представники влади цікавляться думкою громади, чи прийнятна вона є для нашого міста. У нас створені умови, коли кожен активний член громади може проявити себе та висловити думку з приводу тієї чи іншої проблеми. Це один з інструментів демократії участі.

Другий інструмент – бюджет участі. Є частина бюджетних коштів, і люди самі обирають, на що вони їх витратять. Це цікавий процес, мотиваційний. Тут є фінансова складова, і кожен хоче її реалізувати. Проте варто розуміти, що йдеться не лише про повноваження, а й про подальшу відповідальність.

Демократія участі – дієвий механізм. Якось у нас з'явився проект: група художників хотіла створити мурал. Однак вони обрали не зовсім вдалу будівлю, керуючись власною точкою зору. Спільнота виступила категорично проти, ініціативу відхилили.

Зараз у Європі питання номер один – залучення суспільства до управління. Спільнота пасивна, вона не хоче брати в цьому участь. І завдання влади на місцях – активізувати її. Це один із шляхів – виправдати очікування. І ми над цим працюємо», – ділиться досвідом мер.

Місто нових ідей – це не просто ключові акценти позиціонування Славутича. Це міські реалії, які приваблюють молодих науковців, митців, IT-ників, формують нові умови життя. Наразі «економічна залежність» Славутича від ЧАЕС зменшилася з 89% до 30%. І цей показник свідчить про те, що місто відходить від статусу монопрофільного і розпочало самостійний етап розвитку з привабливими перспективами для бізнесу.

Діна ВОНГ,
кореспондент газети «Чернігівські відомості»